63ste Jaargang No. 5083 — DAGBLAD — Vrijdag 11 April 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8, Willemstad. Adres: Consciëntiesteeg 27.

...steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.

Conferentie van Moskou

Saar wordt Frans, tenzij Molotov zegt: „Veto"

Geen autonomie voor Rijnland

MOSKOU.

Uit Moskou wordt gemeld, dat de Verenigde Staten en Engeland hebben toegestemd in de eis van Frankrijk om de inlijving van het Saargebied en de economische eenheid van dat gebied met Frankrijk.

Marshall stelde zelfs voor dat de voorgestelde stappen om tot uitvoering van die beslissing te komen, onmiddellijk zullen worden genomen. Evenwel waren èn Marshall èn Bevin tegen het Franse voorstel om het Ruhrgebied van Duitsland af te scheiden. Ook waren zij tegen het voorstel om speciale regeringen, internationaal eigendom of internationaal beheer over de Duitse grondstoffen en productie in deze gebieden te stellen. Bidault had voorgesteld, dat de eigendom van de kolenmijnen en smelterijen in het Ruhrgebied zou worden overgedragen aan de Geallieerden, die tegen Duitsland gevochten hebben.

Hij had eveneens voorgesteld, dat het Ruhrgebied ook staatkundig van Duitsland zou worden afgescheiden en dat een afzonderlijk regiem daarvoor zou worden ingesteld onder de waarborg van de Veiligheidsraad".

Bidault ging verder en vroeg de economische en staatkundige afscheiding van het Rijnland. Hij zeide, dat militaire krachten daar permanent gestationneerd behoren te zijn. Hij voegde daaraan toe, dat het Rijnland in een of meer staten zou kunnen worden verdeeld, die „volledig autonoom" zullen zijn. Ofschoon Marshall niet in het bijzonder het Franse voorstel voor autonomie van het Rijnland noemde, kan men het Noordamerikaanse standpunt ten aanzien van dit voorstel afleiden uit wat hij verklaard heeft.

Bevin echter sprak zich uitdrukkelijk tegen het voorstel uit. Alleen Molotov bewaarde het stilzwijgen over deze voorname punten en men denkt, dat hij zich het recht voorbehoudt om iedere onmiddellijke actie met betrekking tot het Saargebied door zijn veto onmogelijk te maken. Molotov verklaarde, dat hij over het Franse voorstel een nachtje wilde slapen. Marshall zeide nog, dat hij geen bezwaar had tegen onmiddellijke afscheiding van het Saargebied van de jurisdictie van de Geallieerde Controle Commissie aan Frankrijk, doch dan het Saargebied met dezelfde voorlorlogse grenzen; tevens hoopte hij, dat door deze inlijving Frankrijk aanleiding zal vinden om zijn eisen tot herstelbetalingen te herzien.

Bevin sprak eerst over de afscheiding van het Ruhrgebied en zeide, dat deze afscheiding „irredentistische" gevoelens in Duitsland zal opwekken. Hij zeide verder, dat de beste waarborg voor de bescherming tegen Duitsland verkregen zal worden door het door de Verenigde Staten voorgestelde Vier-mogendheden-pact om de Duitse ontwapening zeker te maken. Hij verklaarde voorts toe te stemmen in de eisen van Frankrijk met betrekking tot het Saargebied, maar voegde daaraan toe, dat Engeland tegen de vestiging van afzonderlijke regeringen in het Ruhrgebied of het Rijnland is. „Wanneer eenmaal de economische eenheid bereikt is, ben ik bereid aan te nemen dat de productie van de industrieën in het Ruhrgebied en de toebedeling daarvan onderworpen moeten worden aan de Geallieerde Controle Commissie, die zal handelen door bemiddeling van centrale Duitse instellingen. Ik ben niet bevoegd verdere concessies te doen" (Moskou, (AP) 10.4).

KOREA.

Marshall deed een beroep op de Russen om met de Amerikanen mee te werken en de Korea de onafhankelijkheid te geven en dit wel zo spoedig mogelijk.

De Amerikanen zullen in hun eigen zône de onafhankelijkheid doorvoeren.

Marshall maakt de brief bekend, waarin hij dit vraagt aan Molotov.

In deze brief, die vraagt om vrijheid van meningsuiting in dat gebied, wordt ook voorgesteld, om in de zomer van dit jaar de onafhankelijkheid een feit te doen worden.

EEN NIEUW PACT?

Welingelichte Britse diplomaten wisten te vertellen, dat er gisteren avond gesproken is over de herziening van het pact tussen Engeland en Rusland en er wordt op dit punt enige vooruitgang gemeld. (Moskou, (AP) 11.4.).

LAATSTE NIEUWS UIT MOSKOU.

Nederland op de vredesconferentie voor Duitsland.

De Verenigde Staten hebben voorgesteld om een formule op te stellen tot het houden van een vredesconferentie voor Duitsland. Deze formule moet instemming hebben van meer dan 50 naties. Het voorstel om tot een dergelijke formulering te geraken werd niet onmiddellijk aangenomen, daar men in de raad van de vier Ministers eerst nog het antwoord van Molotov wil afwachten over de eis van Frankrijk om het Rijnlandgebied en het Ruhrgebied van Duitsland af te nemen. De vertegenwoordiger vroeg om alle leden van deze vredesconferentie aan te nemen al de buurstaten van Duitsland, plus de landen, die de oorlog hebben verklaard aan Duitsland. Hierdoor zullen dus ook de Latijns Amerikaanse landen tot deze nieuwe Vredesconferentie worden uitgenodigd. Het voorstel gaf veel moeilijkheden, die nog niet zijn opgelost (Moskou, (AP) 11.4).

AUTONOMIE VOOR KOREA?

Het prestige van President Truman staat op spel

QUAESTIE VAN PRESTIGE.

Senator Taft, Voorzitter van het Senaatscommissie voor Binnenlandse aangelegenheden, verklaarde, dat hij het hulpvoorstel van Truman aan Griekenland en Turkije zal steunen, daar de afwijzing daarvan het prestige van den President zou vernietigen (Washington, (AP) 10.4).

DE VEILIGHEIDSRAAD.

Griekenland verklaarde in de Veiligheidsraad, dat het Russische voorstel om de Noordamerikaanse hulp aan Griekenland en Turkije aan het toezicht van de Verenigde Naties te onderwerpen, „duidelijk het scheppen van een communistische dictatuur in Athene ten doel heeft."

De Poolse afgevaardigde Oscar Lange zeide, dat de Verenigde Naties over de faciliteiten beschikken tot oefenen van het toezicht over de hulp, indien de Verenigde Staten de voortzetting der uitvoering van het internationale hulpverleningsprogram niet door het veto-recht zullen verhinderen." „Ik zag dit omdat ter rechtvaardiging van de eenzijdige actie met betrekking tot Griekenland en Turkije is aangevoerd, dat de Verenigde Naties niet over de nodige organen, faciliteiten en middelen beschikken om de hulpverlening te behandelen."

Lange sprak tot ondersteuning van het Russische voorstel om de hulpverlening aan Griekenland en Turkije onder toezicht van de Verenigde Naties te plaatsen (Lake Success, (AP) 10.4).

DE PALESTIJNSE QUAESTIE

De Secretaris van de Verenigde Naties, Trygve Lie, verklaarde gisteren, dat veertien landen, waaronder Panamá, Paraguay, Cuba, Haïti, Honduras antwoord hebben gegeven op het verzoek tot behandeling van de Palestijnse quaestie door de Verenigde Naties.

Er zijn evenwel 28 voorstanders nodig opdat de Algemene Vergadering der Verenigde Naties bijeen kan komen (Lake Success, (AP) 10.4).

VERZOEK VAN DE V.S.

De Verenigde Staten deden het verzoek aan de Veiligheidsraad om iedere actie over het Sovjetvoorstel om de hulpverlening aan Griekenland en Turkije aan het toezicht van de Verenigde Naties te onderwerpen, uit te stellen.

Warren Austin verklaarde in een lang antwoord op Gromyko's voorstel, dat de Verenigde Naties geen enkele actie moeten nemen voordat het Congres de voorstellen heeft goedgekeurd en overeenkomsten zijn bereikt met Griekenland en Turkije. Austin zeide: „Wij kunnen dan kalm en in een geest van eensgezindheid, die, naar ik hoop, steeds in deze Raad zal heersen, de merites van het voorstel bespreken" (Lake Success, (AP) 10.4).

AARDSCHOK IN CALIFORNIË.

Een hevige aardschok werd gevoeld in Los Angeles. Deze aardschok werd eveneens gevoeld in San Diego en Glendale. Er zijn geen berichten over de aangerichte schade (Los Angeles, (AP) 10.4).

Het wrak van de „Tirpitz" in het fjord van „Tromsö".

het nieuws van vandaag

Gisteren zweeg Bidault, doch vandaag sprak hij. Hij kwam los met zijn eisen en het schijnt er werkelijk op te lijken, of hij gelijk krijgt en de Saar weer bij Frankrijk zal komen, doch vandaag zweeg Molotov. Men is in Moskou bang, dat hij vanavond op de conferentie maar één woord zal zeggen: het woordje „veto".

Bidault scheen wel instemming te krijgen bij Bevin en Marshall, doch ook niet ten volle; die heren voelen niets voor een staat in een staat. Wat zou Duitsland klein worden!

Polen schuift op naar het Westen, de grens van Polen komt dicht bij Berlijn. Geheel het land onder Stettin komt bij Polen. De Saar gaat weer naar Frankrijk. Het Rijnland en het Ruhrgebied worden internationale gebieden.

Nederland peuzelt een klein beetje aan de grens.

Duitsland komt er slecht af, slechter dan in 1918.

Andere plannen zouden er reeds klaar liggen als het daar in Moskou toch mislukt, nl. om een nieuwe staat te creëren van West-Duitsland met Frankfort als hoofdstad.

Marshall heeft, om de aandacht een beetje af te leiden, een brief geschreven naar Molotov, die gaat over de autonomie van Korea. Hij vraagt er om vrijheid van meningsuiting en om tevens nu eens een datum vast te stellen, waarop men dit schiereiland weer op eigen benen zal laten staan.

De Koreanen hadden dat gehoopt na de oorlog en maakten daarover reeds veel protestkabaal bij Generaal MacArthur. In het jaar 1910 werd het schiereiland bij Japan ingelijfd, doch het kreeg een soort van autonomie in het jaar 1921. Er is hoop om een inlandse dynastie te herstellen.

Krantenberichten spreken van die mogelijkheid, dat op de conferentie van Moskou ook de oude en beroemde quaestie van de toegang tot de Dardanellen zal behandeld worden. De conferentie zal toch heus niet met een sisser aflopen; de theevisite van Marshall bij Stalin had nog niet plaats.

Bevin schijnt op zijn eentje ook nog wat te willen bereiken in Moskou en leidde besprekingen in over een hernieuwing van het pact tussen Engeland en Rusland. Het moet zo iets worden als het pact van Duinkerken tussen Frankrijk en Engeland. Een Mexicaans diplomaat gaat naar België, met een speciale, verder niet bekend gemaakte, opdracht. Op Trinidad gaan de „schutters" naar huis.

Heden herdenken Noorwegen en Denemarken de dag van de invasie. Over de hulp aan Griekenland vallen nog eens harde woorden in de Veiligheidsraad. Het gaat om het prestige van Truman. Zo het Congres zijn voorstel niet aanneemt, kan dit het einde betekenen van de politieke carrière van Truman, en wat zal Marshall, en hoe lang nog in Moskou blijven?

ARBEIDSLONEN OMHOOG?

De arbeidslonen zullen omhoog moeten gaan, indien de prijzen niet omlaag gaan, verklaarde Truman tijdens een persconferentie. Het Departement van Justitie is bezig met de bestudering van de vraag of producerende concerns gecombineerd kunnen worden, teneinde prijsverlaging te bewerkstelligen, zonder dat men daardoor in strijd komt met Noordamerikaanse wetten (Washington, (AP) 10.4).

KONING CRISTIAAN.

De toestand van Koning Cristiaan van Denemarken is weer iets beter doch de koning is nog erg vermoeid, zegt het bulletin. (Kopenhagen (AP) 10.4).

NAAR BELGIË.

De Mexicaanse diplomaat Francisco Castillo Najera zal met een speciale diplomatieke opdracht naar België vertrekken. (Mexico, (AP) 10.4).

VLOOT IN DE CARAIBISCHE WATEREN.

Uit Port of Spain, de hoofdplaats van het eiland Trinidad, meldt men ons dat de Vice Admiraal Sir William, Chef over de West Indische vloot, bekend maakte dat de vrijwilligers van Trinidad die op de vloot dienst doen naar huis gestuurd zullen worden. Maar hij hoopte dat in twee jaar een West Indische groep kan worden opgeleid. Het aantal personen uit West Indië dat tegen het einde van de oorlog bij de vloot van de Caraïbische Wateren in dienst was genomen was twaalf honderd man. (Port of Spain, (AP) 11.4).

ONS KONINKRIJK

GROOT AANTAL DODEN.

Van de 34.313 Nederlandse Joden die van het kamp Westerbork naar Polen werden vervoerd, bleven slechts drie mannen en zestien vrouwen in leven. De rest werd direct bij aankomst vergast, aldus het rapport van een commissie tot onderzoek, ingesteld door het Rode Kruis. (Aneta 11.4).

WAT WAS GROTER?

De Kraketau, de vulkaan op Java, is weer in werking. De geleerden beweren dat de explosie van de Kraketau in 1883 groter was dan de explosie van de atoombom. (Ra. ra hoe kunnen ze dat weten???) Red.) (Aneta 11.4)

ONTSLAG DE BOER.

Bij Koninklijk Besluit is ontslag verleend aan de heer Feike de Boer als lid van de Commissie Generaal. (Aneta 10.4).

WAAROM GEHEIM?

In de openingsrede zeide Zijne Excellentie de wnd. Gouverneur, dat het in het voornemen van Gouverneur Brons ligt na zijn terugkeer ....het definitief ontwerp (ter wijziging onzer Staatsregeling) met memorie van toelichting ter vertrouwelijke kennisneming aan (de Staten) mede te delen, indien alsdan niet of nog niet overeenkomstig artikel 50 der Staatsregeling gehandeld zou kunnen worden."

Zonder er al te diep in te gaan, tekenen wij hierbij aan dat het betreffende ontwerp in geen geval tot vertrouwelijke kennisneming kan worden gereserveerd. Formeel mag zulk een procedure naar de letter van Grondwet en Staatsregeling juist zijn, met de geest van deze tijd is zij niet in overeenstemming. Toen het nodig of zelfs maar nuttig voorkwam is er in de afgelopen jaren verschillende malen rechtvaardiging voor afwijkingen gezocht in staatsnoodrecht. Nu voldoende erkend is, dat de Grondwet niet aangepast is aan de huidige omstandigheden, zou star vasthouden daaraan in dit geval vlakaf onjuist zijn.

Het ontwerp dient in het volle licht gelegd te worden.

(Het Nieuws).

Geen organisatie binnen de Katholieke Partij

Andriessen, voorzitter Katholieke Partij antwoordt Welter.

Het „Katholiek Comité voor de handhaving Rijkseenheid" heeft onder signatuur van den voorzitter, den heer Ch. Welter, een open brief gericht aan den heer W. . Andriessen, voorzitter van de Katholieke Volkspartij, zulks naar aanleiding van diens op 5 Maart in de pers verschenen mededeling — namens het bestuur der K.V.P. — dat de actie van het voorlopig katholiek comité ter beoordeling zal worden gesteld van de Partijraad.

De Heer Welter, die het beroep van den Heer Andriessen op artikel 35 van het Algemeen reglement, **inzake het indienen van klachten betreffende de gang van zaken in de Partij, verwerpt**, schrijft o.m.:

„Artikel 35 van het Partijreglement waarborgt het recht van vrije klacht in de partij, zoals in een democratische partij uiteraard van zelf spreekt. En wat het recht is van één lid, is ook het recht van duizend en van tienduizend leden.

Het betreft hier niet een of ander locaal belang, of een daarboven uitgaand min of meer principieel vraagstuk, waarover verschillend kan worden gedacht. Neen, het betreft hier het alles overheersende vraagstuk van het voortbestaan en de toekomst van ons Koninkrijk, dat van vitaal belang is voor iederen Nederlander, geen uitgezonderd, en voor zeventig millioen Indonesiërs. Hoe kan men nu te weten komen, dat er in de partij t.a.v. dit punt verschil van inzicht is met de leiding der partij? En ook, hoe kan men te weten komen, hoe de 80 pCt. van de Nederlandse katholieken, die niet in de K.V.P. zijn georganiseerd, maar die in de regel op de partij stemmen, t.a. van dat punt denken?

Natuurlijk alleen door een telling te organiseren en degenen, die van hun verschil van inzicht willen doen blijken, op te roepen. En hoe kan dit anders geschieden, dan door een comité ad hoc op te richten? Is dit een organisatie binnen de partij? Dit is naar onze mening niet in ernst vol te houden. Zou dan de telling moeten geschieden door middel van de organisaties der partij, dus via de kieskringen, afdelingen enz? Ook dit is niet in ernst vol te houden, omdat het begaan van deze weg zoveel tijd zou kosten, dat het punt in quaestie — het Indische vraagstuk — reeds lang zou zijn beslist, voordat die weg tot het einde toe zou zijn afgelegd. Hierbij wordt nog daar gelaten, dat de bovenbedoelde 80 pCt. katholieken langs die weg in het geheel niet zouden worden bereikt. Of behoren dezen dan niet in de gelegenheid te worden gesteld te doen blijken of de door hen aan de partij gegeven macht overeenkomstig hun inzichten is of wordt gebruikt?

„Wij hadden een zakelijk, scherp geformuleerd antwoord op deze vraag verwacht. In stede daarvan spreekt U, mijnheer Andriessen — namens het bestuur der K.V.P.? — een machtswoord uit. De beslissing in deze aangelegenheid van een democratisch georganiseerde partij als de K.V.P. kan niet twijfelachtig zijn, tenzij de K.V.P. zou ophouden een democratisch georganiseerde partij te zijn."

Hier 't antwoord van Andriessen:

Uw „open brief" van 8 Maart jl. geschreven naar aanleiding van mijn mededeling in de pers van 5 Maart, noopt mij, hoewel tot mijn leedwezen, tot een wederwoord. Voor een juist inzicht in de zaak, welke ons bezighoudt, zal ik enige punten in chronologische volgorde moeten behandelen.

En dan moge ik U herinneren aan de, **op initiatief van de partijleiding**, met U en den Heer Bajetto gehouden bespreking op 31 Januari 1947 op het bureau van de Partij. Onderwerp van bespreking was daar de door het Voorlopig Katholiek Comité, onder Uw leiding, gevoerde **actie**. Als conclusie van deze bijeenkomst werd gesteld, dat een nadere bespreking zou volgen, waarvoor het initiatief van U en den Heer Bajetto zou **uitgaan**.

Van deze bespreking heb ik in de Partij-bestuursvergadering van Februari 1947 verslag uitgebracht. Bedoelde partijbestuursvergadering gaf van haar mening over de onder Uw leiding staande actie blijk in een perscommuniqué, waarin het deze actie openlijk afkeurde.

Op 13 Februari 1947 **vond, wederom op initiatief van de partijleiding**, een tweede bespreking met U en den Heer Bajetto plaats. Deze bespreking vond, zoals ter vergadering is medegedeeld, haar oorzaak in een brief, welke van Uw comité was uitgegaan en onder tekend door de secretaresse van het comité. De inhoud van deze brief blijve hier voorlopig buiten beschouwing.

In deze bijeenkomst heb ik U geadviseerd Uw actie stop te zetten en U toegezegd, dat U, na de terugkeer van Prof. Romme, de gelegenheid zou worden geboden op een partijraadsvergadering of op een andere wijze, door het partijbestuur nader te bepalen, Uw zienswijze voor te dragen en te verdedigen.

U antwoordde, dat U hierover eerst anderen moest raadplegen en dat U mij t.z.t. hier antwoord op zoudt geven. Dat antwoord kwam 26 Februari in een zeer uitvoerige brief, welke brief in de vergadering van de dagelijkse partijleiding van 28 Februari een punt van bespreking uitmaakte. In bedoelde brief poogde U onder meer aan te tonen, dat Uw actie niet onreglementair was en vroeg U over deze zienswijze het oordeel van de partijleiding.

In de vergadering van 28 Februari bleek mij echter ook, dat **Uw comité de bewuste advertentie reeds ter plaatsing had aangeboden**, welke advertentie wordt gezegd, dat de actie gevoerd wordt „met in achtneming van het verband der K.V.P."

Uit deze feiten blijkt dus, dat U, na de bespreking van 13 Februari, waarin U mij een antwoord op mijn voorstel toezegde, dit doet in een brief van 26 Februari, in welke brief U, namens het comité, poogt te beredeneren, dat de actie een reglementaire basis heeft, over deze redenering het oordeel van de partijleiding vraagt en **tegelijkertijd een advertentiecampagne begint**, waarin U stelt, dat de actie **met inachtneming van het verband der K.V.P.** gevoerd wordt.

In deze houding vond de dagelijkse partijleiding aanleiding mij te verzoeken een communiqué te verstrekken, waarin ik ge-

poogd heb aan te tonen, dat Uw actie niet reglementair is. Ik blijf van oordeel, dat ze dat metterdaad niet is, een opvatting welke door de partijbestuur wordt onderschreven.

In Uw „open brief" valt U de door mij gegeven motivering dan ook niet aan. **U herhaalt eenvoudig** wat U ook reeds in Uw brief van 26 Februari had gesteld.

Ik blijf daar tegenover stellen, dat noch letter, noch geest van art. 35 van het partijreglement zich verdraagt met het indienen van klachten door pl.-**comité's** — in feite nieuwe organen welke het partijreglement niet kent — welk Uw comité waar mogelijk, tracht op te richten. Dit is het creeëren van een nieuwe organisatie in de partij, wat door een leiding, die zicr haar verantwoordelijkheid bewust is, niet mag worden getolereert. Dit is geen „machtswoord", door mij gesproken, doch eenvoudig uiting geven aan gezonde organisatorische opvattingen, waaraan mede het handhaven van de democratische gedachte in de partij ten grondslag ligt.

Een juist hanteren van het partijreglement **geeft U en Uw** medestanders-partijleden de gelegenheid aan het partijbestuur ter kennis te brengen wat er, naar Uw en hun oordeel, omtrent de gang van zaken in de partij, on**juist is.**

Ik moge in dit verband verwijzen naar een artikel van Magister Stokman in het Utrechts Katholiek Dagblad van 5 Maart 1947, waarin deze onder het opschrift: „De actie Welter en de K.V.P." onder meer schrijft:

„Ik zwijg dan nog over het feit, dat de actie zich niet alleen richt tegen het Indisch beleid van de K.V.P fractie, maar onder deze vlag tegelijkertijd **menig ander** geschut op de K.V.P. richt. Zo lees ik b.v. in een kort geleden rondgezonden circulaire van het Comité: „Het standpunt van de Kath. Kamerfractie **met betrekking** op de financiële en economische politiek van het **cabinet** stemt weer overeen met de opvattingen, zoals die bij de Partij van den Arbeid tot uiting komen, dan zoals bij de meesten van ons katholieken. Het grote doel van onze actie is de K.V.P. te dwingen van koers te veranderen, waardoor onze katholieke kamerleden een katholieke politiek kunnen voeren en niet langen gebonden zullen zijn aan de Partij van den Arbeid".

Ik moge U toch in gemoede vragen of, objectief **oordelend**, in een dergelijke actie, **met een** beroep op artikel 35, door het partijbestuur kan worden berust. Naar mijn mening is de vraag stellen, haar tevens beantwoorden.

Tenslotte nog een enkel woord over de 80 pCt. van Nederlands katholieken, die niet in de K.V.P. zijn georganiseerd, doch als regel op de partij stemmen. De partij telt rond 500.000 leden; indien Uw cijfer juist **zou zijn, dan** zouden er dus rond 2.500.000 katholieke stemmen uitgebracht worden, hetgeen zou **betekenen**, dat er meer dan 50 K.V.P.-leden in de Tweede Kamer zouden moeten zetelen. **De werkelijkheid** is, zoals U weet, een beetje **anders. Ook hier geldt:** wie te veel bewijst, **bewijst niets.**

U kunt er zich inmiddels van overtuigd houden, dat ik, zoals ik reeds schreef, tot mijn leedwezen, tot het schrijven van dit antwoord ben overgegaan. 's Lands moeilijkheden immers zijn buitengewoon groot, ook en wellicht niet op de **laatste plaats**, door de zorgen in en door Indië. Alleen door de totale gezamenlijke en eensgezinde krachts-inspanning van ons gehele volk is er een mogelijkheid deze moeilijkheden het hoofd te bieden.

Laten ook wij, geachte Heer Welter, het onze daartoe bijdragen.

„(de Opmars")

CURAÇAO

OUDERDOMSVERZEKERING.

Naar we vernemen is een commissie door de Thomaskring ingesteld voor sociale zaken ook bezig de mogelijkheid van de oprichting van een ouderdomsverzekering op Curaçao in studie te nemen.

DOLF HENKES.

De bekende schilder Henkes, is naar men zich zal herinneren op zijn eerste tentoonstelling in het Cultuurcentrum enkele jaren geleden ook portrettist, wellicht herinnert men ook het portret van zijn moeder.

De laatste tijd gaf hij nieuwe portretten zoals van Gouverneur Dr. Kasteel en echtgenote, verder o.a. van pater Hulsman.

DECENTRALISATIE.

In een Surinaamse krant lazen we dat de heer Gomez naar Holland is vertrokken voor een conferentie over de decentralisatie. Dit bericht zal zich gebasseerd hebben op een Aneta telegram uit New York waarin het woord decentralisatie inderdaad voor komt.

Het kant echter dunkt ons beter begrepen worden in deze zin, als wilde Aneta New York zeggen, hij ging voor besprekingen, die zullen leiden tot een meer gedecentraliseerd bestuur. Het is ons tenminste niet bekend dat de bedoeling van zijn reis zou zijn, om nl. te spreken over decentralisatie in de zin van een nieuw eilanden reglement, zoals dat de vrucht van de studie was van de commissie van 5 Dec. 1942.

Dat die decentralisatie er nog niet is, daar is juist de heer Gomez debet aan.

De taak wordt in het Aneta telegram toch nog vreemd weer gegeven, want ook dit: meer decentralisatie van bestuur is toch niet de taak van de reis van Dr. Gomez. Aneta wist het niet. Op Curaçao weet men het ook nog niet?

ASSID.

Het dansgezelschap Assid zal nog op tournee gaan naar Barbados, Trinidad en Brits Guyana. Ook staat er nog een reis naar Aruba op het programma.

MUZIEK UITVOERING

Muziek uitv. Zondag a.s. 13e April 1947: p.m. 7.30 uur Brionplein. Muziek- Corps Santa Cecilia.

1 Wilhelmus 2 — Semper avante (Marsch) (N. Gerharz) 3 — La muette de Portici (Ouv:) (D. F. Auber) 4 — La Circus (Spanish waltz) (E.A. Emadi) 5— Los ojitos de una mexicana (Danza) (J. Blasjini).

Pauze

6 — Die Post im walde (lied) (H. Shaffer) 7 — Aida (Fant): (Verdi) 8 — Im 7tm Himmel (Popt.:) (O. Fetras).

RAPPORT ELLIS.

De R.K. Vereniging voor Onderwijzend personeel „Don Bosco" gaf een brochure uit over „het rapport Ellis in het Onderwijs". Het werkje plaatst verschillende critische noten bij de weergave van de onderwijs toestand op Curaçao zoals geschilderd in dat rapport en gaat verder na, hoe het onderwijs verbeterd zou kunnen worden.

Voor hen, die beweren dat er geen sociale beweging is op Curaçao mag dit een teken van sociale beweging zijn, en zij moeten er zeker aandacht aan schenken.

TRANSVAAL IN HAITI.

Over de tweede wedstrijd welke de voetbalvereniging Transvaal in Haiti speelde en met 4—0 verloor tegen het nationaal elftal, wordt nog het volgende gemeld.

Haiti is enorm sterker en productiever dan toen het in 1944 op Curaçao kwam spelen. Het schijnt dat men een Hongaarsen trainer heeft geëngageerd na de nederlagen die men toen geleden had, teneinde revanche te kunnen nemen.

Hoewel de **spelers van Transvaal** zich danig verweerden, konden zij niet op afdoende wijze het hoofd bieden aan de overrompelende aanvallen der Haitianen, die bovendien nogal fors optraden.

Met de rust was de stand 1—0. De voorhoede van Transvaal heeft verschillende goede kansen verloren laten gaan.

Ondanks de twee nederlagen zijn de jongelui vol goede moed voor de twee wedstrijden die nog gespeeld moeten worden, waarvan één tegen de kampioenclub van Haiti.

Een hunner heeft kans gezien zich binnen drie dagen tijds te verloven met een Haitiaanse schone. Men zendt de hartelijke groeten aan familieleden en vrienden op Curaçao en Aruba.

BURGERLIJKE STAND.

Stadsdistrict.

Bevallen op Maart:

25 Hooi, Ana Sofia z; Lloyd, Mary Agatha d; 27 Theodorus, Flor de Maria echtg. v. Juliao, C. D. d; 26 Djaoen, Maria Dolores echtg. v. Lucas, M. I. d; Schelts, Julia Esseline Eugenie echtg. v. Rhuggenaath, W. F. z; 25 Jermin, Masler Ofle echtg. v. Muller, L. A. z; 29 Coffie, Felicia Neri echtg. v. Finies, J.F. d; 26 Atelita, Elena Estrelita echtg. v. Willems, T. M. d; 29 Pietersz, Istela Raymunda echtg. v. Wieske, R. G. d; 30 Martijn, Asminta Felicia echtg. v. Hart, H. S. d; Martijn, Ana Josefita echtg. v. Finies, H. A. d; 29 Balentina, Orsolinda Mathilda echtg. v. Zimmerman, H. S. d; 19 Palacios, Priscilla Rafaela echtg. v. Irausquin, R. E. z; 31 van Meeteren, Arnoldina Eleonor Emelie echtg. v. Vleming, J. L. z; 30 Sophia, Ipolita Carnacion **echtg. v. Wal, J. A. C. d;** Sanches, Cornelia Antoinette Elisabeth echtg. v. Saro, J. E. z; April 1 Bitorina, Julianita Faustina echtg. v. Cornecion, H. d; Mrt. 25 Constancia, Ogenia Louisa echtg. v. Maduro, A. E. z; April 1 Oedayrajsingh Varma, Nelly Basmati echtg. v. Gonesh, A. B. z; Mrt 29 Weigle, Esseline Pauline echtg. v. Leetz, G. Ph. z; April 1 Brown, Lilian Viola echtg. v. Simmons, I. W. d; 2 Hagendijk, Elisabeth Catharina Theodora echtg. v. de Vries, J. d; Mrt. 31 Zeldenrust, Clara Isidora echtg. v. van den Berg, A. d; 30 Hernandez, Seferina Hermelina z; Overman, Margarita Virgilia z; Bruce, Esther Paulina d; 29 Bitorina, Rosa Maria Wilhelmina d; 31 Tokaay, Alfensina Justina z; 28 Lento, Irma Crisóstoma d; April 1 Manuel Felisiana Thimotea d.

Ondertrouwd op 3 April:

Pinedo, Eulogio Fermin en Gaari, Lorinia Paulina; Riera, Juan Daniel en Juliette, Edermira Maria; Leito, Martinus Pedro en Josepha, Felicita Cathalina; Tuitt, John Phipps en Isenia, Filomena Leonita.

Getrouwd op:

Mrt. 28 Brown, William Benjamin en Vanterpool, Florence Octavia; April 2 Hazel, Luciano en Hodge, Elsie Violet; Tweeboom, Frederik Hendrik en Krijgsman, Manta Adriana; Pines, Eduardo Gregorio en Ogenia, Angelina Hermina; 3 Raphaël, Garnet Marcellin en Renault, Josephine.

Overleden op Maart:

25 Gosie, Ellis weduwn. v. Koeiman, I. S. 26 j.; Dirksz, Maria Isidora 20 j.; 24 Poulo, Maria Rosario echtg. v. Alberto, M. P. 23 j.; 27 Martina, Geertruida Martina 71 j.; 28 Valks, Eusebio Roch echtg. v. Martis, P. G. 57 j.; 26 Daal, Pieter Lourens echtg. v. Brusse, E. W. 72 j.

Derde district.

Bevallen op Maart:

3 Paula, Adela Christina echtg. v. Martina, J. G. d; 6 Hortencia, Gijsbertha Stephania d; 1 Sambo, Virginia Elisa z; 24 Brioso, Flora Beatrice z; 11 Granviel, Ilma Mercelita echtg. v. Maria, Charles Pablo z; Antolina, Virginia Romana echtg. v. Bregita, I. M. d; 10 Virginie, Rafaela echtg. v. Troeman, T. d; Hansen, Angelica Maximiliana echtg. v. Eisden, T. d; 17 Nicatia, Maria Asuncion echtg. v. Martina, C. B. z; 11 Martina, Petronilia Paulina z; 19 Franciska, Rosalinda echtg. v. Marcella, I. A. z; 18 Francinet Julia echtg. v. Geertruida, I. M. d.

Overleden op Maart:

10 Leito, Maria Olaria echtg. v. Henriette, W. L. 65 j.; 13 Kerindongo, Gerardo Gregorio echtg. v. Celestin, C. 37 j.; 16 Jamanika, Teresita Clothilda 17 j.

HET WESTINDISCHE EILAND ARUBA.

Gelezen in de nieuwe Nederlander:

Interview met den bevelhebber.

Onlangs is de bevelhebber van het Westindische eiland Aruba, mr. L. C. Kwartsz, **met zijn gezin** naar Nederland komen vliegen, teneinde bij familieleden in Utrecht in de stilte te kunnen genieten van zijn „verlof". Een onzer medewerkers heeft een interview met hem gehad.

GEZAGHEBBER KWARTSZ

Bevelhebber?

Mr. Kwartsz die uit een oude Nederlandse kolonistenfamilie stamt en thans 38 jaar oud is, begon als „grullejongen" op het parket te Curaçao (nadat hij zijn studies te Utrecht voltooid had) en eindigde als procureur-generaal, waarna hij tot bevelhebber op Aruba benoemd werd. Elk der Westindische eilanden is onder een bevelhebber geplaatst, die op zijn beurt afhankelijk is van den gouverneur van Curaçao, dr. Kasteel.

„Men moet zeer voorzichtig zijn met stemmen uit de West", aldus mr. Kwartsz, „aangezien de toestand hier in politiek opzicht verward is".

Een vergelijking met de Oost is ten enenmale onmogelijk, aangezien de situatie hier totaal anders ligt. Aruba heeft op het ogenblik 42.000 inwoners, waarvan er 28.000 Nederlanders zijn. Een jaar of 15 geleden bedroeg het totaal aantal op het eiland nog maar 15.000, maar sedert de olie, die te Venezuela gewonnen wordt, hier geraffineerd wordt, kwam er een sterke stijging van het zielenaantal. Het eiland heeft „maar" 38 verschillende **nationaliteiten.**

In de laatste tijd laat de Curaçaose gouverneur de teugels ten aanzien van Aruba enigszins vieren, omdat de Arubanen — volgen mr. Kwartsz — „erg boos zijn". Want de overheersing van Curaçao heeft ontevredenheid gewekt; men verkiest een meer directe toenadering tot Nederland. Dit vindt in de eerste plaats zijn oorzaak in economische factoren: tot voor kort hadden alle grote buitenlandse firma's maar een agent op Curaçao, die voor het gehele gebiedsdeel als agent-importeur- grootr handelaar- detaillist optrad en viervoudig verdiende. Aruba kon de „overschotjes" krijgen en duur betalen. Hoewel thans ook allerlei Amerikaanse firma's een vertegenwoordiger op het eiland geplaatst hebben — o.a. de Fordfabrieken, zodat de prijs van een Ford-auto hier nu niet precies zo hoog ligt als op Curaçao — handhaven veel Nederlandse ondernemingen nog het oude systeem. Zo moet men bijv. voor Delfts blauw naar Curaçao, met alle nadelen van dien. Daarnaast is het hele bestuursmechanisme ondergeschikt aan den gouverneur: de aanleg van wegen, de bouw van bruggen, zelfs de aankoop van een schrijfmachine voor de Arubaanse politie is erg tijdrovend en gaat over meters papier. Reeds een half jaar geleden heeft de gouverneur een decentralisatie-ontwerp ingediend bij de Staten van Curaçao, dat echter pas onlangs in behandeling is genomen. Het vraagstuk der internationale autonomie wekt in West-Indië niet zoveel interesse; Aruba weet b.v., dat het altijd overheerst zal worden door Curaçao, dat met zijn 65.000 inwoners, waarvan 60.000 Nederlanders, de leiding heeft.

„Het gouverneren op Aruba is buitengewoon inspannend, maar dankbaar", zei ons mr. Kwartsz, „u moet zich het eiland enigszins voorstellen als een Nederlandse gemeente. Ook hier vindt u een gemeentehuis, een politiebureau enz. De woningen zijn van steen en zien er proper uit, want de oorspronkelijke bevolking bestaat uit Indianen, z.g. Caraiben, die zeer vlijtig en spaarzaam zijn. In Curaçao vindt u Slaven, want hier werden de inheemsen verdreven door de Spanjolen, die er negers heenbrachten......"

Mr. Kwartsz tekent ons Aruba verder als een eiland van felle kleuren en stralende zon. Het hele leven is op de temperatuur ingesteld: het is er weliswaar warm, maar „best om uit te houden".

Het eiland is een belangrijke exporthaven op het vasteland van Columbia en heeft als zodanig „toekomst". Het heeft ook een eigen garnizoen van inlandse troepen. Het zal echter met Nederlandse soldaten worden aangevuld. Het begrip „bevelhebber" houdt overigens in, dat ook het „leger" onder mr. Kwartsz ressorteert; alle draden van bestuur lopen in zijn handen samen.

Het spreekt vanzelf, dat men hem ginds moeilijk kan missen: hij hoopt dan ook over enkele maanden met hernieuwde kracht terug te gaan.

OFFICIËLE MEDEDELINGEN VAN DE ARUBA VOETBALBOND.

Voorlopig programma van de Competitie op het Wilhelmina-sportpark.

A-klasse: om 16.30 uur: Zondag 13 April 1947 Arsenal 1 — Jong Holland 1 (Lugthart); Zondag 20 April 1947 Trappers 1 — San Nicolas-Jr. 1; Zondag, 27 April 1947 Hollandia 1 — RCA 1.

B-klasse: om 16.30 uur: Zaterdag 26 April 1947: Marijke 1 — P.O.V.A. 1.

Res.A-klasse: om 15 uur: Zondag 20 April 1947 Volharding 2 — R.C.A. 2; Zondag, 27 April 1947 Aruba-Jr. 2 — Trappers 2.

BONAIRE

Ingezonden.

Mijne Heren,

Door omstandigheden kwam eerst dezer dagen Uw blad van [illegible] Maart jl. onder onze ogen, waarin opgenomen is onder Bonaire een artikel „Zoutpannen".

Met belangstelling en waardering nemen wij nota van elke voorlichting, welke in de dagbladen wordt opgenomen. Wij weten, dat U dikwijls met grote moeilijkheden te kampen hebt voor het verkrijgen van de juiste inlichtingen waarvan een goede voorlichting afhankelijk is.

Wij moeten evenwel onze spijt betuigen dat U alvorens tot plaatsing van een artikel van de hand van een van Uw correspondenten over te gaan, niet even de moeite hebt genomen om zich bij ons, die uiteraard ter zake kundig zijn, te vergewissen, dat de mededelingen door Uw correspondent weergeven, geheel juist zijn:

Nu immers is in het bewuste artikel opgenomen:

„Reeds vanouds heeft Bonaire een naam gehad als zoutproducent, **hoewel de qualiteit nimmer geroemd is**".

Deze mededeling **is onjuist.**

Het Laboratorium van de Koninklijke Vereniging „Indisch Instituut" te Amsterdam heeft vorig jaar nog eens het door ons gewonnen zout aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen en is tot het volgende resultaat gekomen:

vocht	**0,2%**
onoplosbaar gedeelte	**0,1%**
Keukenzout	97,9%
gips (Watervrij)	1,2%
magnesiumzouten	**spoor**

waaruit blijkt, dat qualitatief het op Bonaire gewonnen zout **tot** een der beste van de wereld behoort.

Wij zouden het zeer op prijs stellen, indien U de bedoelde mededeling in een van **Uw volgende** nummers wilde rectificeren. Mocht U eventueel verdere inlichtingen wensen, dan **kunt U** zich te allen tijde tot ons wenden.

Directie Zoutmaatschappij.

Red: De correspondent komt.

CURAÇAO

VERLOF.

Op de Isla zijn de Europese verloven weer ingevoerd.

POSTZEGELVERENIGING.

Hedenavond vergadering in de club Trianon. Aanvang 20 uur.

C.P.I.M. ONTKENT.

Aan de hand van een alinea uit het rapport Goudriaan en Dresden luidende:

„......Op Curaçao doet zich bovendien het verschijnsel voor, dat **een niet onbelangrijk gedeelte** van de C.P.I.M.-werkkrachten des Maandags de woning verlaat om eerst des Vrijdags terug te keren......", wendden wij ons tot de C.P.I.M. om inlichtingen hieromtrent, doch daar weet men niet dat zulke werklui bestaan. Volgens inlichtingen, die wij van de C.P.I.M. ontvingen, hebben zij geen arbeiders in dienst met dergelijke regeling. De mensen, zelfs die op Westpunt wonen, worden dagelijks van huis afgehaald en worden des namiddags weer thuis gebracht. Dat er mensen zijn, die niet naar huis willen, maar liever bij een tante of broer in de stad blijven slapen, is niet uitgesloten, doch dit heeft niets met de werkregeling te maken, daar zij in de gelegenheid gesteld worden dagelijks naar huis te gaan.

DE BAKKERS.

Gelukkig.

Er verscheen gelukkig nog de volgende nota naar aanleiding van het eindverslag over de rustdag der bakkers:

„Staten en Ondergetekende zijn het er over eens, dat de gezellen recht hebben op een rustdag; **de** rustdag is op deze eilanden voor de overweldigende meerderheid der bevolking nu eenmaal de Zondag.

Derhalve kan reeds op deze grond de Overheid op dit punt geen onbeperkte vrijheid laten om in het maatschappelijk leven aan bepaalde groepen toe te staan naar eigen keuze andere dagen als vaste rustdagen te stempelen.

Een zodanige vrijheid tast het normatieve karakter, dat de Zondag in onze wetgeving heeft, aan en is in de wetgeving inpracticabel.

Alhoewel, nu zowel ondergetekende weet en de Staten ook beamen, momenteel onder de bakkersgezellen er geen zijn, voor wie andere dagen dan de Zondag een normatief karakter dragen, is hij gaarne bereid tegemoet te komen aan mogelijk later opkomende bezwaren, waarvan sommige leden reppen en biedt hij hierbij de wijziging aan, die weg neemt de dwang, welke zou kunnen worden gevreesd.

Met deze omstandigheden, hoopt hij, is het ontwerp aanvaardbaar.

Willemstad, 5 April 1947.
De Gouverneur van Curaçao.

FINANCIËLE EN MONETAIRE POLITIEK IN CURAÇAO.

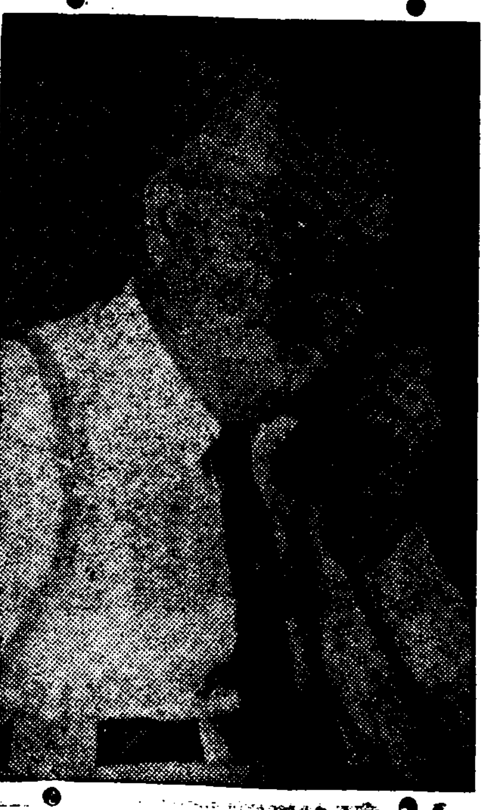
1). De financiële en monetaire positie van het gebiedsdeel Curaçao is **kerngezond. De uitgaven** van het Gouvernement **zijn de** laatste jaren steeds aanzienlijk beneden de ontvangsten gebleven. Volgens de balansen der Curaçaose Bank zou in totaal een overschot zijn **gekweekt van 8 a** 9 millioen gulden. Dit **bedrag** moet evenwel worden verminderd met de vereiste storting in een reservefonds in verband met de uitgifte van muntbiljetten door het Gouvernement ad 2 **millioen** en van zilvergeld en pasmunt ten bedrage van rond 1,6 millioen. Na aftrek van de intrinsieke zilverwaarde en de kosten aan aanmaak, te stellen op rond 4 ton, is dan een storting van 3,2 millioen vereist. De instelling van dit fonds lijkt ons geboden en urgent. De beschikbare **reserve** bedraagt dus thans ruim 5 millioen.

De schuld aan Nederland is reeds jaren geleden geheel afgelost. De later gesloten leningen van het Gouvernement ten behoeve van woningbouw zijn geheel binnen het gebied geplaatst en belopen op het ogenblik rond 3 millioen a 3%.

Deze solide politiek heeft onze volledige instemming. **Uit de** aard der zaak kan het op een bepaald ogenblik geheel gemotiveerd zijn de reserve aan te spreken. We zouden evenwel willen aanbevelen ernaar te streven om, zolang de tegenwoordige welvaartsperiode duurt, een reserve voor onverwachte tegenslagen aan te houden, tenminste gelijk aan het bedrag der uitstaande leningen.

2). De balans van **de Curaçaose** Bank voldoet aan de hoogste eisen van soliditeit. De gouddekking bedroeg op 31 December 1945 0.875 millioen, tegenover een bankbiljettencirculatie van 32.369 millioen, dus ruim 94%.
Per eind November 1946 bedroegen deze cijfers resp. 32.057 millioen en 33.223 millioen, hetgeen leidt tot een gouddekking van 96%.

Er zou op dit gehele gebied geen enkele reden tot zorg bestaan, ware het niet, dat de algemene ontwrichting der internationale betalingen ook voor de economie van deze eilanden zeer ernstige moeilijkheden heeft meegebracht. Van tal van zijden heeft men onze aandacht gevestigd op de grote **moeilijkheden,** welke voor de Nederlandse Antillen voortvloeien uit het feit, dat zij enerzijds krachtens hun gehele economische structuur aangewezen zijn op ruilverkeer met dollargebieden, terwijl zij anderzijds door de monetaire gebondenheid met het moederland opgenomen zijn in het sterlingblok. De hieruit voortvloeiende moeilijkheden worden nog in zeer ernstige mate vergroot door de bestaande overeenkomst tussen de Koninklijke Shell, de Bank of England en Nederland, krachtens welke de C.P.I.M. en de met haar gelieerde bedrijven uitsluitend betalingen kunnen verrichten in sterling. De later getroffen overeenkomst met de Nederlandse Regering, krachtens welke deze bereid is elke maand een bedrag aan sterling van de Curaçaose Bank over te nemen, overeenkomende met een tegenwaarde van 1,3 millioen dollar, gaf weliswaar een aanmerkelijke verlichting, maar **zag geenszins** als bevredigend worden beschouwd, daar dit bedrag tengevolge van de belangrijke prijsstijging van alle goederen in 1946 onvoldoende **werd om in een** normale import te voorzien. De overeenkomst loopt bovendien slechts voor een bepaalde tijd, nl. tot 1 Juli 1947, hetgeen een uiterst schadelijke onzekerheid schept en het kan bij de beweeglijkheid van het economische leven nooit bevredigend zijn, de hoeveelheid sterling, die in dollars kan worden omgezet, op een bepaald bedrag te fixeren.

HOOGEVEEN

„Financiële positie van Curaçao is kern gezond".

3). De wens, welke ons van verschillende zijden is kenbaar gemaakt, nl. volledige zelfstandigheid van het monetaire beleid dezer eilanden, **wordt door ons** ten volle onderschreven. Wij achten verwezenlijking van deze wens niet alleen in het belang dezer eilanden, welker economisch leven zo sterk op Noord- en Zuid-Amerika is georiënteerd, maar ook in het welbegrepen eigen belang van het moederland, **dat** immers alleen door de grootst mogelijke economische bloei **dezer** eilanden wordt gebaat. Maar de handel, het vreemdelingenverkeer en de industrie kunnen op deze eilanden alleen tot volle ontplooiïng komen, indien het Nederlandse Gebiedsdeel in het Westelijk halfrond in volkomen vrij betalingsverkeer staat met de Noord- en Zuidamerikaanse staten.

Een eerste stap op de weg naar monetaire zelfstandigheid is gezet door het initiatief, in 1941 genomen door den Heer G. S. Gorsira J. P. Ez., overgenomen door de Staten van Curaçao en dat in 1942 met succes is bekroond door de toekenning van een zelfstandige goudwaarde aan de Curaçaose gulden. Dit besluit heeft reeds vruchten afgeworpen in de jaren 1944—1945 toen de Curaçaose gulden door zijn losmaking van de Nederlandse gulden zijn koers ongerept kon handhaven, terwijl de Nederlandse gulden met rond 30% werd **gedevalueerd.**

Deze eerste stap was noodzakelijk, maar is niet voldoende. Wij willen in het onderstaande nader aangeven langs welke wegen o.i. de volledige onafhankelijkheid met de meeste kans op succes zou kunnen worden bereikt.

4). De Nederlandse Regering heeft tot het Curaçaose Gouvernement de vraag gericht voor een bedrag van 13,7 millioen dollar te willen participeren in de storting van 275 millioen dollar, welke Nederland krachtens de overeenkomsten van Bretton Woods in het internationale fonds heeft te doen. Curaçao zelf treedt niet als zelfstandige participant in dit fonds op en het **ligt dus in de** rede, dat men bij het overwegen van dit verzoek tegelijkertijd met Nederland een zodanige regeling tracht te treffen, dat het sterlingvraagstuk tot een definitieve oplossing komt. Hiertoe ware dan het verlangen kenbaar te maken, dat Nederland als wederpraestatie voor de eventuele participatie van Curaçao:

1o. de sterling, welke na bovenbedoelde storting nog in het bezit van de Curaçaose Bank achterblijft, inwisselt tegen dollars en

2o. alle sterlingbedragen, welke Curaçao uit normale handelstransacties, belastingen, enz. van de in dit gebiedsdeel gevestigde firma's, ontvangt, voor zover deze niet nodig zijn voor de betaling van invoer uit de sterlinglanden, eveneens tegen dollars inwisselt.

5). Mochten onverhoopt de overeenkomsten van Bretton Woods niet in werking treden, of niet naar behoren functionneren, dan ware het in het belang van dit Gebiedsdeel, dat het volkomen vrijheid van handelen verkrijgt ten aanzien van de dollarsterlingmoeilijkheden. Wij ontveinzen ons niet, dat met de verkrijging van deze onafhankelijkheid de materiële moeilijkheden volstrekt niet zijn opgelost. Zolang er geen vrije inwisselbaarheid van sterling tegenover dollar bestaat en de oliemaatschappijen, deel uitmakende van de Koninklijke Shell-groep, gebonden blijven aan een accoord met de Bank of England, zal dit Gebiedsdeel zich geplaatst zien voor de vraag, of het voldoende invloed kan uitoefenen om betalingen in dollars te kunnen verkrijgen. Er bestaat evenwel o.i. reden voor de verwachting, dat de Bank of England toegankelijk zal zijn voor het argument, dat het niet op de weg van de Curaçaose Bank kan liggen aan het British Empire een renteloos crediet in de vorm van een steeds groter wordend sterling-tegoed te verlenen.

6). Zodra, op welke wijze dan ook, het sterlingvraagstuk is opgelost, is o.i. elke reden vervallen om de rantsoenering van dollars, welke thans ongetwijfeld een zekere druk op de omvang der randelstransacties oefent, te handhaven. Wij vragen ons zelfs af, of het, gegeven de krachtige positie van de Curaçaose Bank, niet mogelijk zou zijn ook reeds vóór de algehele oplossing van het sterlingvraagstuk meerdere vrijgevigheid te betrachten in de verstrekking van dollars voor handelstransacties. De doorvoerhandel van dit Gebiedsdeel berust immers voor een aanzienlijk gedeelte op in- en verkopen van goederen, welke beide in dollars geschieden en dus bij expansie een groter dollaroverschot zullen opleveren. Wij menen intussen met het opperen van deze gedachte te moeten volstaan en laten de beleidsvraag ter beoordeling en beslissing geheel over aan de bevoegde instanties hier ter plaatse.

7). Het is overigens duidelijk, dat de sterling-dollar moeilijkheden aanzienlijk worden vergroot door het feit, dat men tegen sterling en guldens niet in voldoende mate, of niet tegen aannemelijke voorwaarden van prijs en levertijd kan kopen. Alles wat import tegen sterling of guldens op gezonde grondslag vergroot, maakt tegelijkertijd het monetaire vraagstuk dezer eilanden gemakkelijker. De taak, welke hier ligt, komt voor wat Nederland betreft, in de eerste plaats voor de verantwoordelijkheid van het Nederlandse bedrijfsleven en de Nederlandse Overheids-instanties, die de uitvoerpolitiek leiden.

Maar wij menen, dat het nuttig zou zijn, indien ook van Curaçaose zijde regelmatig bij deze Nederlandse, eventueel ook bij de Engelse instanties op het gemeenschappelijk belang van deze aangelegenheid werd gewezen.

Rapport Goudriaan—Dresden

BEKENDMAKING

Landswatervoorzieningsdienst.

Aan de aangeslotenen van de Waterleidingen op de eilanden Aruba en Curaçao wordt ter kennis gebracht, dat in verband met de verhooging van loonen en grondstoffen, het noodzakelijk is, de waterprijs gedeeltelijk te verhoogen.

Ingaande 1 Mei 1947 zal derhalve het „Vastrecht met vastgesteld waterverbruik" voor alle tarieven ongewijzigd blijven, maar de waterprijs voor „meerverbruik" boven het vastrecht van f. 0.75 op f. 1.50 per M3. gebracht worden.

Alle aangeslotenen wordt beleefd doch dringend verzocht, met het oog op gebrek aan water, wel hun medewerking te willen verleenen, door zuinig met leidingwater te zijn, daar anders in het algemeen belang tot distributie en/of rantsoeneering overgegaan zal moeten worden.

De Directeur.

3—1

Curacao een Spaanse Rancho

door

M. D. Latour O. P.

Curaçao werd door de Nederlanders veroverd op de Spanjaarden in 1634. Het is interessant eens even na te gaan, hoe het er toen op ons eiland uitzag. De bevolking bestond uit 32 Spanjaarden en 402 Indianen. Deze gehele bevolking woonde practisch te samen in het dorp Santa Anna, met uitzondering van enkele Indianen bij Ascencion.

Het dorp Santa Anna lag ongeveer tussen het tegenwoordige Groot Kwartier en Rooi Catochi. Het bestond uit ongeveer honderd woningen van hout, maïsstokken en leem; er stond ook een kerkje en er waren enige waterputten in de buurt. De Spaanse Gezaghebber Alonso Lopez de Morla liet het hele dorp afbranden op 31 Juli 1634, toen hij de Nederlandse soldaten zag naderen. Een fort om het eiland te verdedigen, was er niet en een leger evenmin. De Spanjaarden beschikten over drie geweren en een beetje buskruit, zodat ze zich practisch niet verdedigen konden.

Er was toen één priester op Curaçao, die Salvador Carmona heette. Het grootste Spaanse huisgezin was dat van Juan Mattheus, die twaalf kinderen had. Behalve de priester, de Gezaghebber en Mattheus waren er nog drie volwassen Spaanse mannen op het eiland. Dat was dus wel erg weinig om een garnizoen en een legerplaats op te richten. Wel waren er onder de Indianen misschien honderd weerbare mannen, maar ze hadden geen wapens.

De Indianen hadden een soort opperhoofd, eveneens een Indiaan, Balthazar de Montero geheten. Ze waren allen katholiek en hadden veel achting voor hun priester, meer dan voor den Gezaghebber.

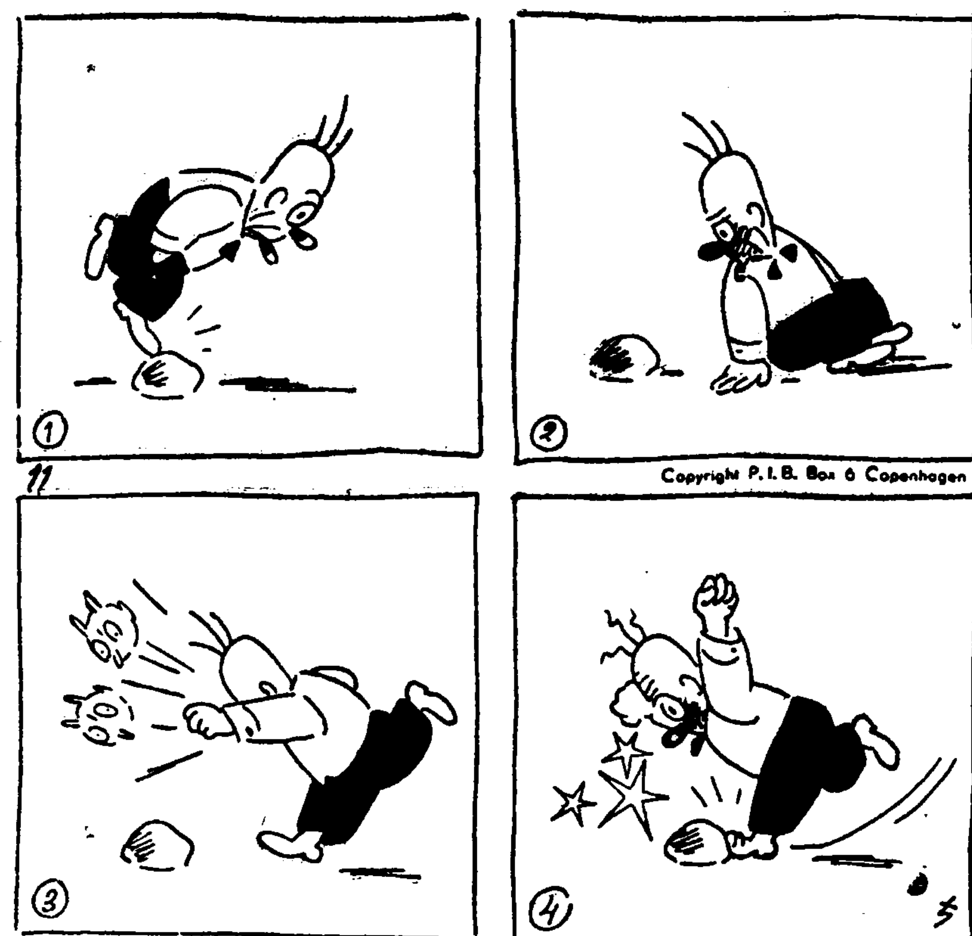
Er was in die tijd meer vee op Curaçao, dan men misschien zou denken. Een ernstig wetenschappelijk boek spreekt van 800 paarden, 1000 geiten, 2000 runderen en 9000 schapen. Varkens had men ook wel, maar niet veel. Slechts weinig van die dieren (bijvoorbeeld de melkkoeien) werden in coralen vastgehouden, bijna alle dieren liepen vrij rond over het eiland en trachtten zelf hun voedsel te vinden.

Er bestond enige uitvoer van huiden, kaas en verfhout. Als aanleghaven voor schepen dienden de St. Annabaai, de St. Michielsbaai en de kleine zandbaai van San Juan.

Aan landbouw werd juist zoveel gedaan als voor de bewoners van Curaçao zelf nodig was. Zout werd gevonden bij het tegenwoordige Jantiel, maar men deed geen moeite om de zoutpannen productief te maken of zout uit te voeren. Er waren slechts enkele hofjes met fruitbomen op het eiland.

In 1630 heerste er op Curacao een verschrikkelijke droogte, waardoor veel vee en veel planten stierven. Toen de Nederlanders in 1634 Curaçao veroverden, was het eiland nauwelijks de slechte gevolgen van deze droogte te boven gekomen. Dit zal ook wel tot gevolg hebben gehad, dat de bevolking meer op één plaats werd samengetrokken. Daardoor werden verschillende hofjes en tuinen verwaarloosd en groeiden ze vol met onkruid. In deze toestand werd Curaçao aangetroffen door de Nederlanders, toen deze, na lang zoeken en denken, tot de conclusie kwamen, dat voortdurend oorlog voeren nadelig was en dat men er beter aan zou doen een goede haven te bezetten in de nabijheid van Venezuela, die als marine-basis zou kunnen dienen voor de Nederlandse handelsvloot in West-Indië. Het eiland dat werd uitverkoren om zijn schitterende haven was Curaçao.

ADAMSON
Peinzend terugkomend uit Moskou weer een steen des aanstoots op zijn levenspad.

Zuid Amerika ontwaakt

Het bezoek, dat President Truman, enkele dagen voor hij zijn geruchtmakende rede in Washington uitsprak, heeft gebracht aan Mexico, moet ongetwijfeld ook worden gezien als een symptoom van het streven der Verenigde Staten, zich in de toekomst de medewerking te verzekeren van de Midden- en Zuidamerikaanse staten. Het eerste doel van de in Mexico-City gevoerde besprekingen moge al geweest zijn Mexico de Noordamerikaanse financiële steun te verzekeren voor de uitvoering van de grote industrialisatie-plannen van den Mexicaansen president Señor Miquel Aleman en omgekeerd het aandeel te bepalen, dat de Verenigde Staten zullen krijgen in de opbrengst der Mexicaanse petroleumvelden — in het Noord-Westen van het land heeft men onlangs het bestaan van nieuwe ondergrondse olievoorraden aangetoond — het spreekt vanzelf, dat Truman bij deze gelegenheid niet verzuimd zal hebben te peilen, in welke mate de door hem enkele dagen later uitgestippelde Amerikaanse politiek kan rekenen op de steun der overige Amerikaanse staten en welke kansen er bestaan voor de verwezenlijking van een pan-Amerikaans verdedigingsstelsel.

Het is immers zonder meer duidelijk, dat een hechte samenwerking van alle Amerikaanse landen een machtige ruggesteun zou betekenen voor de politiek der Verenigde Staten in andere werelddelen en dat een gesloten Amerikaans statenblok de beste beveiliging zou zijn van de positie der Verenigde Staten.

In een tijdperk, waarin de Verenigde Staten definitief uit hun isolement zijn getreden en verstrekkende verplichtingen hebben aanvaard in de Stille Oceaan en Oost-Azië, in Europa en zelfs in Afrika, waar de Amerikaanse regering een deel der Italiaanse koloniën onder haar bescherming geplaatst zou wensen te zien, moet er hun alles aan gelegen zijn te voorkomen, dat de een of andere Zuidamerikaanse staat een bruggenhoofd zou gaan vormen voor een vijandelijke macht. Vandaar dat de V.S. uiterst wantrouwig staan tegenover de Argentijnse regering-Perón, die enerzijds de financiële belangen der vroegere As-mogendheden te veel ontziet, andererzijds meer waarde schijnt te hechten aan verbetering der betrekkingen met Rusland dan aan die met de Verenigde Staten.

De tijd, waarin Noord-Amerika de Zuidamerikaanse staten onder voogdij hield, is voorbij. Het Noorden moge thans, naar het woord van onzen Amerikaansen correspondent, volwassen zijn geworden, de Zuidamerikaanse staten maken eveneens aanspraak op zelfstandigheid. In het Mexicaanse synarchisme komt dit verlangen sterk tot uitdrukking. Het is slechts te betreuren, dat men in de Verenigde Staten al te spoedig geneigd schijnt dit streven naar zelfstandigheid en behoud van het nationaal-eigene te vereenzelvigen met anti-Noordamerikanisme.

De politieke ontwikkeling in Midden-Amerika loopt ten dele parallel met die in Zuid-Amerika, maar onderscheidt zich daarvan toch wezenlijk. In Middenamerikaanse staten, Guaetmala, San Salvador, Honduras, Nicaragua en Costa Rica, bestaat sinds lang het streven, te komen tot een Middenamerikaanse bondsstaat naar Zwitsers-Noordamerikaans model, aan het hoofd waarvan een bondsraad zou staan van tien leden. Elk der vijf staten zou twee leden daarvan benoemen en uit hun midden zou de president gekozen worden. De overige negen zouden als ministers optreden. Tot nog toe zijn deze plannen niet verwezenlijkt, maar het lijdt geen twijfel, dat zij de ernstige aandacht genieten van de regeringen der vijf landen. In hoeverre thans nog de financiële en economische betrekkingen van deze staten individueel met Noord-Amerika nog een belemmering vormen voor de totstandkoming der Middenamerikaanse unie, is moeilijk te zeggen. In 1920 is een te San José in Costa Rica bijeengeroepen Unie-conferentie mislukt, omdat vier der daar aanwezige Middenamerikaanse staten de verplichtingen van Nicaragua ten opzichte van de Verenigde Staten en de Noordamerikaanse banken niet wilden erkennen.

In Zuid-Amerika streeft Argentinië naar een andere blok-vorming door middel van het in December jl. met Chili gesloten verdrag. Men hoopt, dat ook Bolivia, Uruguay en Paraguay zich daarbij zullen aansluiten en het is mogelijk, dat de opstand in Juni 1946 in Bolivia en de troebelen van de laatste tijd in Paraguay daarmede verband houden. Welk verband is echter nog niet duidelijk. Wel duidelijk is, dat de V.S. de politiek van Argentinië met bezorgdheid volgen en dat zij tot nu toe hebben geweigerd dit land toe te laten tot een Pan-Amerikaanse conferentie, die deswege voortdurend uitgesteld is.

Het gerucht, dat er in Argentinië uranium gevonden zou zijn en de regering-Perón Duitse atoomgeleerden, o.w. Dr. Werner Heisenberg, zou hebben uitgenodigd over te komen voor het nemen van proeven, is uiteraard niet in staat geweest de regering in Washington gerust te stellen.

„De Tijd").

Olympische Spelen

GEEN GOUDLIJN.

Nederland mag wel uitkijken naar onderdak.

Londen, Februari — Vorige week hebben wij het eerste geluid over de Olympische Spelen van 1948, die voor het eerst sinds 1908 weer eens in Engeland zullen worden gehouden, over de radio gehoord. Harold Abrahams, een der beste Engelse sportverslaggevers voor de radio, heeft een tipje van de sluier opgelicht, welke over de organisatie van de Spelen hangt. Veel nieuws is het nog niet, maar we komen dus langzamerhand in de sfeer van de Olympische Spelen en dat is in een land als Engeland wel nuttig en nodig. Men is hier immers in de eerste instantie ingesteld op de eigen sport, men interesseert zich hier nauwelijks of niet voor de prestaties van buitenlanders, hoogstens wanneer de buitenlanders een bezoek komen brengen aan Engeland, aan het moederland van al die sporten, die thans over de gehele wereld worden beoefend.

Daarom zal men ook niet mogen verwachten, dat de belangstelling vóór de Olympic Games hier zo groot zal worden als in het verleden elders — b.v. in 1928 in Amsterdam of in 1936 in Berlijn — het geval is geweest. De Brit zal alleen dáár komen kijken, waar hij zijn eigen landslieden aan het werk zal zien tegen de beste buitenlanders en dan nog alleen in die takken van sport, waarvoor hij zich biezonder interesseert. Of dan een Brit zal winnen, is volkomen secundair. De toeschouwer hier is buitengewoon objectief en hij zal zeker een buitenlandse zege even hard toejuichen als een overwinning van zijn eigen man. Primair is het bij hem, of hij goede sport krijgt te zien, m.a.w. waar voor zijn geld.

Abrahams vertelde, dat in totaal zeventien takken van sport in het Wembley Stadion en de op dit terrein omgevende gebouwen zullen worden verwerkt. Naar mijn mening zullen slechts boksen en zwemmen behoorlijke belangstelling genieten van het Engelse sportvolk en daarnaast zal slechts één hoofdnummer in het Olympisch programma gesproken worden, nl. de athletiek. Voor athletiek, de moeder van alle sporten, loopt een Engelsman warm, vooral als zijn eigen mensen er nauw bij betrokken zijn, en aangenomen mag worden, dat zij ernstige pretendenten zullen zijn naar de Olympische gouden medailles.

Engeland is een land van tradities en daarom zal er zeker ook belangstelling zijn voor de traditionele programmanummers, waarbij ik denk aan het overbrengen van de Olympische fakkel die in een estafette-race door vele landen naar Engeland zal worden gevoerd, en waarvan de laatste loper ongetwijfeld met veel enthousiasme in het Wembley-stadion bij de opening zal worden ontvangen. Zeker zal deze openingsceremonie een heel wat sportiever inslag hebben dan de laatste keer het geval was: in 1936 te Berlijn, toen wijlen Hitler de sport misbruikte voor zijn gebral en de Kadaver-discipline van zijn volk bij de regie van deze opening treffend tot uiting kwam.

In Londen is men voornemens luister bij te zetten aan de opening door zang van 1200 mensen en wie wel eens een cup-final heeft meegemaakt, weet hoe mooi een Engelsman kan zingen, hoe vrolijk en ernstig, al naar het nodig is, zijn melodieën in het Wembley-stadion kunnen klinken. Een lied als „Abide with me" klinkt daar helemaal niet misplaatst. Daar kunnen we in Nederland — met onze liederen als „We zijn niet bang" en over die „luidende klok" — nog heel wat leren.

Wat hoogst belangrijk is voor de organisatoren van dit Olympische feest is het feit, dat Sir Arthur Elvin, de directeur van het Wembley-Stadion zijn volle medewerking en die van zijn staf bij de organisatie heeft toegezegd. Elvin, die uit hoofde van zijn verdiensten voor de sport het vorig jaar werd geridderd en thans dus eerbiedig met Sir Arthur moet worden aangesproken, is een uitnemend organisator, een man die primair de sport ziet en daarna ook nog een uitstekend zakenman is. Hij kan in ieder geval van de organisatie van de Spelen in zijn stadion niet veel wijzer worden, want hij moet zijn eigen programma een maand lang stilleggen voor de Spelen en wat dat betekent behoef ik niet te zeggen wanneer ik vertel, dat hij enkele malen per week windhondenrennen houdt op zijn domein, een bezigheid, die zóveel opbrengt, dat vorige week het dividend voor aandeelhouders in de Wembley-N.n. bekend werd over de 1946: schrik niet...... 125 pct.

Naar ik hier van de zijde van het Brits Olympisch Comité verneem, is de komst geannonceerd van enkele heren van het Ned. Ol. Comité, o.m. van den „Chef de Mission" Karel Lotsy, die eens poolshoogte komen nemen. Niet slecht! Men zal er tijdig bij moeten zijn, teneinde goede huisvesting te verkrijgen voor de Nederlandse vertegenwoordiging. Het woning-probleem is welhaast onoplosbaar in Londen. De Amerikanen zijn tenminste al van plan een mailsteamer te charteren, die ligplaats zal nemen aan de Theems.

Dat is geen gekke oplossing. We herinneren ons, dat de Yanks hetzelfde hebben gedaan in 1928 te Amsterdam. Dat heeft toen het ondernemende mannetje, dat stante pede een kraampje oprichtte op de wal met alle soorten van klompen, geverfd en ongeverfd, geen windeieren gelegd... De gasten uit Amerika kochten meer dan hun „zakgeld" hun eigenlijk veroorloofde......!

Beschouwingen over Oost Europa

Aspecten uit Oost-Europa.

De draagwijdte van de nieuwe, door Truman aangeduide Amerikaanse politiek zal ongetwijfeld aan bepaalde aspecten in de landen van Oost-Europa een nieuw accent verlenen. De door de oorlog tot stand gekomen maatschappelijke veranderingen hebben in deze landen, gelegen in de Russische invloedssfeer, een omvang en diepte aangenomen, dat in menig opzicht gesproken kan worden van een sociale revolutie. Thans ruim anderhalf jaar na het verstrijken van deze gebeurtenissen zijn duidelijk verschijnselen waar te nemen, welke wijzen op een herwonnen stabiliteit en vooruitgang o.m. tot uiting komende in het zoeken van onderlinge toenadering tussen landen waarvoor dat begrip tot dusver vreemd was. Maar tezelfder tijd wijzen andere gebeurtenissen, zoals de pas ontdekte samenzweringen in Bulgarije en Hongarije nog op het voortbestaan van haarden van politieke onrust. Dit geeft aan de berichten, als zou Amerika overwegen Hongarije zijn steunverlening te betrekken een biezonder karakter, waarvan de betekenis pas duidelijk zal worden naarmate de inhoud, die de Amerikanen aan de door hun President ondernomen stap wensen toe te kennen zich scherper begint af te tekenen.

De Nationale Rotterdamsche Courant (11.3.'47) ziet in dit verband als een uiting van een na de oorlog gegroeide goede verstandhouding, het tussen Polen en Tsjechoslowakije gesloten verdrag.

Polen en Tsjechoslowakije hebben gisteren voor den duur van twintig jaren een vriendschapsverdrag gesloten, waarin zij beloven elkaar bij te staan tegen een aanval van Duitsland of eventuele bondgenoten van dat land. Dit verdrag is in zoverre merkwaardig, dat het de quaestie van Tsjechen onopgelost laat, de quaestie, welke beide landen voor de oorlog verdeelde en die hun daardoor, ook beide noodlottig is geworden, daar Polen bij Duitslands actie tegen Tsjechoslowakije aan Duitse kant stond en zo niet alleen zijn lateren vijand sterker en gevaarlijker maakte, maar tevens de sympathie verspeelde van Rusland, dat het later in de rug zou aanvallen.

Beide landen geven thans blijk deze historische les ter harte te hebben genomen.

Als is het de vraag of Duitsland de eerstkomende twintig jaar in staat zal zijn opnieuw een agressieve houding tegen zijn buren aan te nemen, en vooral tegen zijn Slavische buren, die den Russischen kolo's als beschermer achter zich hebben staan, kan het verdrag al dadelijk van nut zijn bij de onderhandelingen over de vredesvoorwaarden, welke aan Duitsland zullen worden opgelegd. Polen wenst zijn huidige grenzen, die ver op Duits gebied naar het Westen verlegd zijn, gehandhaafd te zien en Tsjechoslowakije wenst enige grenscorrecties.

Ten opzichte van den verslagen vijand kunnen zij door elkaar te steunen hun posities versterken.

In dit verband is het vrij begrijpelijk, dat men de onderlinge grensgeschillen nog laat rusten. Wanneer straks de grenzen ten opzichte van Duitsland vaststaan kan men beter de economische en wellicht ook politieke factoren overzien, die bij de toekomstige onderlinge grensregeling van belang zijn.

Het feit, dat de bijna dertig jaar oude strijd over Tsjechen hierbij zal moeten worden beslecht, zal die grensregeling niet vergemakkelijken.

Een voordeel bij de onderhandelingen zal zijn, dat men wederzijds ook nog allerlei economische concessies wenst. Hierdoor wordt het terrein, waarover de onderhandelingen lopen uitgebreid en daarmee de gelegenheid tot compensaties vergroot.

Het huidige verdrag opent in ieder geval het perspectief op een duurzame samenwerking, iets wat slechts als een vooruitgang kan worden beschouwd.

Voor een duurzame vrede en een economisch herstel in Europa zijn vaste toestanden onvermijdelijk. Elke stap daartoe verbetert de vooruitzichten. Dit geldt vooral voor deze beide landen, die, hoewel nauw met Rusland verbonden, hun contact met het Westen wensen te handhaven en aldus een brug slaan tussen Rusland en West-Europa. Verenigd zullen zij beter nog dan elk afzonderlijk daartoe in staat zijn, al was het alleen maar omdat een nauwe samenwerking op politiek, economisch en cultureel gebied ook hun positie naar het Oosten toe zal versterken en er toe kan bijdragen te verhoeden, dat zij geleidelijk geheel b... de Russische belangensfeer w... den getrokken.

De vrees voor dit laatste k... in **De Maasbode** (13.3.'47) ... uitdrukking, waarbij gew... wordt op het de vorige week ... sen Polen en de Sovjet-Unie ... sloten verdrag.

Het belangrijkste, echter m... schien minst opgemerkte verd... is dat, hetwelk de vorige w... tussen Polen en Rusland te M... kou werd gesloten tijdens ... verblijf van den Poolsen prem... Joseph Cyrankiewics in de R... sische hoofdstad. Het meest sp... taculaire artikel er van is ... dat Polen van Moskou een c... diet van ruim zeventig milli... gulden krijgt voor de aank... van grondstoffen, machiner... en levensmiddelen, welke Po... zeer dringend nodig heeft, ... welke waarschijnlijk voor ... grootste deel uit de Veren... Staten zullen moeten wor... betrokken.

Aangenomen mag worden, ... Polen voor dit crediet een ho... prijs heeft moeten betalen.

Daardoor is de integratie v... geheel Polen in het politieke ... economische systeem der Sov... Unie weer voortgeschreden, ... schijnen ook andere toezegging... voor Polen zeer aanlokkelijk ... zijn. Dat het Poolse leger ge... naar Russisch model zal he... nieuwd, en gemoderniseerd ... bewapend worden, kan in Wa... zawa zorgen wekken, maar ... belofte, dat alle in het begin v... de oorlog naar het Russisch... binnenland en zelfs naar Sibe... gedeporteerden zeer spoedig na... Polen zullen terugkeren, m... Warszawa zeer aangenaam zij... daar het deze mensen zeer ha... nodig heeft om de geannexeer... Duitse gebieden te kunnen be... volken en exploiteren.

Meer verschijnselen van ee... altijd labiele overgangsperio... biedt Hongarije, waar naar „H... Vrije Volk" (11 Maart) schr... bepaalde conservatieve elem... ten meenden, dat in verband ... het aanstaande vertrek van ... Russische bezettingslegers, ... tijd gekomen was.

Zowel sociaal-democraten ... communisten bezitten in de re... ring sleutelposities. Eerstgeno... den hebben het departement ... Justitie, laatstgenoemden het Mi... nisterie van Binnenlandse Zak... onder welk ook de politie ress... teert. Beide departementen, Ju... tie en Binnenlandse Zaken, ... weken geleden op het spoor ... komen van een wijd vertakte s... menzwering, waarvan het ken... lijk doel was zich meester te ... ken van de macht in de staat, ... dra de Russen hun hielen hadd... gelicht.

De voornaamste verdachte, B... la Kovacs, secretaris van de pa... tij der kleine boeren, meldde zi... vrijwillig bij de politie, zich b... roepende op zijn parlement... onschendbaarheid.

De Russen hebben hem ech... gearresteerd onder beschuldigi... van samenzwering tegen de Ru... sische bezettingstroepen. Zij er... kennen, dat dit een rechtstreek... ingrijpen is bij de Hongaarse bi... nenlandse politiek, doch beroepen ... zich op artikel 4 van het wapen... stilstandsverdrag, dat voorziet in ... het onderdrukken van elk fascis... me in Hongarije.

Toch werd door dit ingrijpen ... deze quaestie een internationale ... aangelegenheid.

Tegen deze inmenging in de ... binnenlandse zaken van Honga... rije door de Russen hebben de ... Noordamerikanen nl. geprotes... teerd en ook de Britse regering ... heeft zich met dit protest ver... enigd, zij het in veel zachtere en ... gematigder bewoordingen. Zo... als men uit de jongste telegram... men heeft kunnen zien, zijn beid... protesten door de Russen afge... wezen.

Men dient bij dergelijke ge... beurtenissen ook niet uit het oo... te verliezen, dat de Hongaarse ... socialisten en communisten ove... democratie een andere opvatting ... hebben dan de Noordamerikanen.

Dat die opvatting niet gaat ... de richting van een restaura... van een herstel der vroegere fe... dale verhoudingen, is hun ... kwalijk te nemen. Een zo beruch... Hongaars reactionnair als Tibo... Eckhardt onderhoudt uitstekende ... relaties met het Witte Huis en ... Horthy zelf woont nog altijd on... bezorgd in de Noordamerikaanse ... zone van Duitsland. Dat de ... Noordamerikaanse regering ... voor zulke lieden opneemt, ... ons uitermate verdacht.

En het wekt pijnlijke ver... zing, dat de Britse Arbeiders... gering dit protest overneemt, ... het dan in beleefder bewoordin... gen. Want een terugkeer van ... Horthy en de zijnen in Hongar... is het sein tot een algemene co... tra-revolutie in deze Zuid-Oost... hoek van Europa. De Russen z... len die zeker niet dulden en... is maar goed ook!

(R.V.D.).